



Debreceni Ítéltábla
Gf.IV.30.082/2021/8.

A Debreceni Ítéltábla a dr. Takó Ibolya ügyvéd (FÉL CÍME) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME, Cg.05-09-012909, adószám: 13673266-2-05) felperesnek -, a dr. Nyulászi Márk ügyvéd (FÉL CÍME) által képviselt ALPERES NEVE (ALPERES CÍME) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 2021. január 26-án meghozott 25.G.40.037/2020/22. számú ítélete ellen a felperes részéről 24. sorszámon, az alperes részéről pedig 25. sorszámon előterjesztett fellebbezések alapján indult másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben és akként változtatja meg, hogy

- az alperes marasztalásának tőke összegét 14 065 747 (Tizennégymillió-hatvanötezer-hétszáznegyvenhét) forintra felemeli azzal, hogy az ezen összeg után fizetendő késedelmi kamat mértéke a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű;
- a felperes által az államnak fizetendő kereseti illeték összegét 611 810 (Hatszáztizennyegyezer-nyolcszázöt) forintra, a fellebbezési illeték összegét pedig 815 900 (Nyolcszáztizennyötezer-kilencszáz) forintra leszállítja;
- az alperes által az államnak fizetendő kereseti illeték összegét 844 890 (Nyolcszáznegyvennégyezer-nyolcszázkilencven) forintra, a fellebbezési illeték összegét pedig 1 126 720 (Egymillió-egyszázhuszonhatezer-hétszázhusz) forintra felemeli;
- mellőzi a felperesnek az alperes javára perköltség fizetésére kötelezését;
- kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 62 700 (Hatvankettőezer-hétszáz) forint elsőfokú perköltséget,
- egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 94 340 (Kilencvennégyezer-háromszáznegyven) forint másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság a Debreceni Ítéltábla .../4. számú hatályon kívül helyező végzése alapján lefolytatott, megismételt eljárásban meghozott ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 190 000 forintot és ezen összeg 2016. június 1-jétől a kifizetés napjáig számított „késedelmi kamatát”, továbbá 1 160 000 forint perköltséget, ezt meghaladón pedig a felperes keresetét elutasította.

[2] Emellett a felperest 1 445 598 forint kereseti és 1 927 468 forint fellebbezési eljárási illetéknek, az alperest pedig 11 364 forint kereseti és 15 152 forint fellebbezési eljárási illetéknek az állam javára történő megfizetésére kötelezte.

[3] Az ítéletben megállapított tényállás szerint a felperes gazdasági társaságnak 2012. augusztus 23-tól kezdődően az alperes, valamint K.G. voltak a tagjai, akik 2007. december 15-től kezdődően – munkaviszony keretében – a felperes képviselőjét is ellátták, önálló képviselői jogosultsággal.

[4] A két ügyvezető közül K.G. a varrodai munka felügyeletével, irányításával, az alperes pedig a logisztikai szervezéssel, pénzügyi tranzakciók bonyolításával, pályázatok felkutatásával, azok pénzügyi elszámolásának és ellenőrzésének lebonyolításával, a pályázati írók instruálásával, felügyeletével, a könyvelői egyeztetésekkel, üzleti tárgyalások bonyolításával vett részt a felperes tevékenységében.

[5] A felperesnél 2012. január 1-jétől alkalmazandó „Pénzkezelési Szabályzat 2012. évi módosítása” értelmében a felperes vezetője a pénztáros, a pénztári jelentést könyvelő iroda készíti. Pénztárbizonylat csak akkor készül, ha nincs más pénzmozgást igazoló bizonylat. Képviselőre jogosult személy(ek) neve: K.G., T.ZS.. A szabályzatban nem szabályozott kérdésekben a számviteli törvény és a kapcsolódó jogszabályok vonatkozó előírásai szerint kell eljárni.

[6] A 2016. január 12-e és 2016. május 26-a közötti időszakban a felperesnek az BANK1-nél vezetett forint számlájáról az alperes a nevére szóló bankkártyával összesen 6 760 000 forint készpénzt vett fel.

[7] Ugyanezen bankszámláról az alperes 2016. május 10-e és 2016. július 19-e között – három részletben – összesen 5 300 000 forint készpénzt vett fel a bankfiókban.

[8] A bankszámláról így felvett összesen 12 060 000 forintból 11 870 000 forint került bevételezésre a felperes pénztárába, amely összegből 7 820 000 forint a „38910.Készpénzfelvétel T.ZS.” főkönyvi számlára, 4 050 000 forint pedig „3891.Átvezetés bank és pénztár között” elnevezésű számlára került könyvelésre. A bankszámláról felvett, összesen 12 060 000 forintból 190 000 forint nem lett befizetve a pénztárba.

[9] A pénztárkiadási bizonylatokról hiányzik a pénzfelvevő neve és aláírása, ezért nem állapítható meg, hogy a cég működését biztosító kiadásokhoz szükséges készpénzt ki, mikor, milyen összegben vette fel a pénztárból és használta fel különböző jogcímenek kifizetésre.

[10] A felperesnek az BANK1-nél vezetett deviza számlájáról 2016. június 15-én 5580 euró (a könyvelés szerint 1 750 838 forint), 2016. július 1-jén pedig 180 euró (a könyvelés szerint 57 134 forint) került átutalásra az alperes magánszámlájára, amely átutalások az alperes által a felperesnek 2016. január 9-én nyújtott 4 000 000 forint összegű tagi kölcsön részbeni visszafizetését szolgálták.

[11] A felperesnek a BANK2-nél vezetett számlájáról a 2016. január 4-e és 2016. május 9-e közötti időszakban a K.G. nevére szóló bankkártyával összesen 5 440 000 forint került felvételre bankautomatából.

[12] Ugyanezen bankszámláról az alperes a 2016. január 8-a és 2016. június 9-e közötti időszakban összesen 17 800 000 forint készpénzt vett fel bankfiókban.

[13] Az így felvett, összesen 23 240 000 forintból a felperes pénztárába 23 040 000 forint került bevételezésre és könyvelésre a „3811.Pénztár” főkönyvi számlán, míg a K.G. nevére szóló bankkártyával 2016. január 7-én felvett 200 000 forint a pénztárba nem került bevételezésre.

[14] A pénztárba befizetett, illetve bevételezett 23 040 000 forintból 19 200 000 forint lett a „38910.Készpénzfelvétel T.ZS.” főkönyvi számlára könyvelve. A felperes könyveléséből azonban nem lehet megállapítani, hogy ezen összeg mire került felhasználásra, a pénztárkiadási bizonylatokról hiányzik a pénzfelvevő neve és aláírása, ezért nem állapítható meg, hogy a folyamatos, a cég működését biztosító kiadásokhoz szükséges pénzt ki, mikor, milyen összegben vette fel a pénztárból és használta fel különböző jogcímenek kifizetésekre.

[15] A felperesnek az BANK3-nél vezetett számlájáról az alperes 2016. július 29-én 10 000 000 forintot a saját magánszámlájára utalt át, amellyel az alperes részéről a felperesnek 2016. július 13-án nyújtott, ugyanilyen összegű tagi kölcsön visszafizetése történt meg.

[16] A felperes könyvelését 2007. évtől kezdődően 2017. szeptember 30-ig KÖNYVELŐ könyvelő irodája végezte megbízási szerződés alapján. A felperesnél szokásos gyakorlat szerint a bankszámláról sem a bankkártyával felvett, sem a bankfiókból nevesítetten felvett összegeket nem könyvelték a könyvelés során nevesítve. A bevételi és kiadási bizonylatok kiállítása akként történt, hogy a könyvelő programban „készpénzfelvétel a bankból” megnevezéssel lekönyvelték a banki kivonatokat, azonban a könyvelő nem tudta és nem is szerepeltette a könyvelésben, hogy az adott összeget akár a bankfiókból, akár bankkártyával melyik ügyvezető vette fel. Ugyancsak nem tudta a könyvelő, hogy ki vette ki a pénztárból a meghatározott összeget, mivel a kiadási oldalon könyvelt számlából az azt befizető ügyvezető személye nem volt megállapítható.

[17] 2016 őszén K.G. ügyvezető utasítása alapján a korábbi gyakorlattal ellentétben megbontásra került az az ütköző számla, amelyre a készpénzfelvételeket könyvelték és K.G. e-mail üzenete szerint a könyvelő az ütköző számlán alperes névre könyvelte a bankszámláról felvett összegeket. Mivel a K.G. által elmondottak a könyvelés adataival nem álltak ellentétben, azaz a fő összeg nem változott, így ennek akadályát a könyvelő nem látta.

[18] Az elsőfokú bíróság tényállásként állapította meg továbbá, hogy K.G. mint a felperes ügyvezetője 2016. március 16-án üzleti úton ORSZÁGban tartózkodott.

[19] A jelen pert a felperes 2016. december 9-én indította, és a per során a keresetét többször módosította. Az alapeljárásban végleges formában fenntartott keresetében a felperes 24 282 716 forint tőke és ezen összeg 2016. június 1-jétől a kifizetés napjáig járó, „A Polgári Törvénykönyvről” szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:48. §-ának (1) bekezdése szerinti késedelmi kamatának a megfizetésére kérte az alperest kötelezni elsődlegesen a Ptk. 3:184. §-a, másodlagosan a Ptk. 3:24. §-a, harmadlagosan pedig a Ptk. 6:579. §-a alapján.

[20] Állította, hogy a 2016. január és 2016. július közötti időszakban az alperes taggyűlési határozat és „minden fajta más egyéb jogcím nélkül”, jogosulatlanul vett fel ilyen összegben pénzt a felperes bankszámláiról, ezért azt köteles a felperesnek visszafizetni.

[21] Az alperes a felperes valamennyi jogcímen előterjesztett keresetének az elutasítását kérte.

[22] Az elsőfokú bíróság a 2019. április 24-én meghozott .../75. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, és a felperest a peres eljárás költségeinek megfizetésére kötelezte.

[23] Az ez ellen az ítélet ellen a felperes részéről előterjesztett fellebbezés alapján eljáró Debreceni Ítéltábla a 2019. december 18-án meghozott .../4. számú végzésével az elsőfokú

bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

[24] Az ítéltábla megállapítása szerint az elsőfokú bíróság a felperesnek a Ptk. 3:184. §-ára és a Ptk. 6:579. §-ára alapított igényeit érdemben helyesen utasította el, a Ptk. 3:24. §-ára alapított kereset megalapozott elbírálásához szükséges mértékben azonban a tényállást nem tárta fel, amelynek következtében az erre a jogcímre alapított keresetet elutasító döntése megalapozatlan.

[25] Erre tekintettel pedig megállapította, hogy a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak érdemben már csak a felperes másodlagos, a Ptk. 3:24. §-ának (1) bekezdésére alapított kártérítési igényét kell vizsgálnia és elbírálnia. Ennek során pedig nem az alperes által a bankszámlákról felvett, hanem a pénztárból felvett összegeknek, valamint annak a különbözetnek kell jelentőséget tulajdonítani, amely a két tétel között mutatkozik. A bankszámlákról felvett összegeknek azt a részét ugyanis, amelyet az alperes a pénztárba befizetett, a részéről elszámoltnak kell tekinteni, figyelemmel arra, hogy a felperes a per során azt nem tudta bizonyítani, hogy az alperes csupán „papíron fizette be” ezeket az összegeket a felperes pénztárába, tehát, hogy a felperes könyvelési adatai etekintetben valótlan adatokat tartalmaznának.

[26] Az ítéltábla megállapítása szerint ezért az alperes elszámolási kötelezettsége egyrészt azon összegek vonatkozásában áll fenn, amelyeket a bankszámlákról bizonyítottan felvett, de a pénztárba nem fizette be, másrészt elszámolni tartozik azokkal az összegekkel, amelyeket a pénztárból – ugyancsak bizonyítottan – felvett és elköltött. Az alperes elszámolási kötelezettsége pedig azt jelenti, hogy ő köteles bizonyítani, hogy a bankszámlákról felvett, de a pénztárba be nem fizetett, valamint a pénztárból felvett összegeket a felperes tartozásainak a kiegyenlítésére, vagy egyéb kötelezettségeinek a teljesítésére használta fel, ezáltal a felvett pénzek elköltése során szerződésszegést nem követett el.

[27] A megismételt eljárásban a felperes a Ptk. 3:24. §-ára alapított – még el nem bírált – keresetét változatlan összegben (24 282 716 forint és járulékai) fenntartotta.

[28] Az alperes a felperes keresetének az elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a kártérítési felelőssége megállapításának feltételei nem állnak fenn.

[29] Emellett kérte, hogy a felperesnek a .../63. számú beadványban előterjesztett keresetmódosítását az elsőfokú bíróság a jelen eljárásban még alkalmazandó „A polgári perrendtartásról” szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 146/A. §-ának (6) bekezdése alapján utasítsa el, mivel az az 1952. évi Pp. 146. §-ának (5) bekezdésébe ütköző, meg nem engedett keresetváltoztatásnak minősül.

[30] Az elsőfokú bíróság az alperesnek ezt a kérelmét – az ítéletben kifejtett indokok alapján – alaptalannak találta, ezért a felperes részéről a megismételt eljárásban a .../63. számú beadványban foglaltakkal egyezően fenntartott keresetét érdemben bírálta el, annak eredményeként pedig azt állapította meg, hogy a kereset a túlnyomó részében megalapozatlan.

[31] Az ítéltábla hatályon kívül helyező végzésében kifejtettekre hivatkozással megállapította, hogy a felperesnek a Ptk. 3:24. §-ának (1) bekezdésére alapított – még el nem bírált – keresete megalapozottságához azt kellett bizonyítania, hogy az általa megjelölt összegeket az alperes vette fel a felperes bankszámláiról, illetve a pénztárából. Az alperesnek ezzel szemben azt kellett bizonyítania, hogy az általa a bankszámlákról bizonyítottan felvett, de a pénztárba be nem fizetett, illetőleg a pénztárból bizonyítottan felvett összegeket a felperes tartozásainak a kiegyenlítésére vagy egyéb kötelezettségeinek a teljesítésére használta fel.

[32] Az elsőfokú bíróság az általa az alapeljárásban beszerzett és aggálytalannak elfogadott, SZAKÉRTŐ igazságügyi szakértő szakvéleménye alapján egyrészt megállapította, hogy az alperes részéről az BANK1-nél vezetett deviza számláról felvett 5580 euró és 180 euró, valamint az ugyanezen banknál vezetett forint számláról 2016. július 4-én felvett 3 000 000 forint (helyesen: 300 000 forint) és 2016. július 19-én felvett 100 000 forint (helyesen: 1 000 000 forint), továbbá az BANK3-nél vezetett számláról felvett 10 000 000 forint egyaránt az alperes részéről a felperesnek nyújtott tagi hitelek visszafizetését szolgálták, így ezen összegek tekintetében az alperes részéről az elszámolás megtörtént.

[33] A BANK2-nél vezetett bankszámláról felvett összegekkel kapcsolatban megállapította, hogy a megismételt eljárásban kiegészített tényállás adataiból sem lehetett kétséget kizáróan megállapítani, hogy a K.G. nevére szóló bankkártyát az alperes használta, ezáltal az ezzel a bankkártyával bankautomatából felvett, összesen 5 440 000 forintot az alperes vette fel.

[34] Az alperes részéről ezen bankszámláról 2016. január 4-e és 2016. június 9-e között bankfiókban felvett, összesen 17 800 000 forint tekintetében pedig megállapította, hogy az teljes egészében „könyvelésre került”.

[35] Az BANK1-nél vezetett forintszámláról felvett összegekkel kapcsolatban egyrészt megállapította, hogy az alperes a per során csupán állította, de nem bizonyította, hogy az e számlához kapcsolódó, a nevére kiállított bankkártyával K.G. vett fel a számláról 2016. január 12-e és május 26-a között 6 760 000 forintot, ezért ezt az összeget az alperes részéről felvettnék tekintette. Megállapította továbbá, hogy erről a bankszámláról az alperes – nem vitásan – 2016. május 10-e és július 19-e között 5 300 000 forintot vett fel bankfiókban.

[36] Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint tehát az alperes a BANK2-nél, valamint az BANK1-nél vezetett forint bankszámlákról bizonyítottan összesen 29 860 000 forintot (17 800 000 + 6 760 000 + 5 300 000 forint) vett fel, amelyből 190 000 forintnak a pénztárba történő bevételezése (könyvelése) nem történt meg, ezért az alperest ezen összeg tekintetében terhelte annak bizonyítása, hogy azt a felperes érdekében használta fel.

[37] Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint azonban az alperes ezt az állítását a perben nem tudta bizonyítani, mivel az általa megjelölt tanúk (TANÚ1, TANÚ2, TANÚ3) vallomásai, valamint az alperes által csatolt e-mailek és szállítólevelek a hivatkozott összeg felhasználását nem bizonyították. Ezért az alperesnek a Ptk. 3:24. §-ának (1) bekezdése szerinti felelősségét az elsőfokú bíróság ezen összeg erejéig megállapíthatónak találta.

[38] Az ezen felüli, az alperes részéről bizonyítottan felvett összegek tekintetében azonban az elsőfokú bíróság a felperes keresetét megalapozatlannak találta, mivel álláspontja szerint a megismételt eljárásban kiegészített bizonyítás adatai alapján sem lehetett kétséget kizáróan megállapítani, hogy a bankszámlákról bizonyítottan felvett és a pénztárba bevételezett (lekönyvelt) összegeket ténylegesen ki vette fel.

[39] Ezzel összefüggésben utalt arra, hogy mind a felperes könyvelését végző KÖNYVELŐ tanúvallomása, mind SZAKÉRTŐ szakvéleménye alapján azt lehetett megállapítani, hogy a perben érintett bevételi és kiadási pénztárbizonylatok egyikén sem került feltüntetésre a befizető vagy a pénzt felvevő neve, és egyetlen bizonylaton sem szerepelnek aláírások, melyek a pénzmozgások hitelességét igazolják.

[40] A szakértő megállapítása szerint továbbá a készpénzmozgások összecsúszva a főkönyvi könyvelésben nyomon követhetők, de a befizető vagy a pénzt felvevő személye nem azonosítható.

[41] Mindezekből pedig az elsőfokú bíróság azt a jogi következtetést vonta le, hogy a rendelkezésre álló adatokból nem lehet hitelt érdemlően megállapítani, hogy a pénztárba bevételezett (lekönyvelt) összegeket ki vette fel.

[42] Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint tehát a felperes a per során nem tudta bizonyítani azt az állítását, hogy az alperes részéről a bankszámlákról felvett és a pénztárba bevételezett (lekönyvelt) összegeket az alperes vette fel, ezért etekintetben a felperes keresetét elutasította.

[43] Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a perben a felperes 0,78%-ban lett pernyertes, ezért ezen arány alapulvételével kötelezte a feleket a per során felmerült költségek viselésére.

[44] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes és az alperes is fellebbezést terjesztett elő.

[45] A felperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének a módosított keresetében foglaltak szerinti megváltoztatását kérte.

[46] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan és részben iratellenesen állapította meg, a rendelkezésre álló bizonyítékokat pedig okszerűtlenül értékelte.

[47] A megállapított tényállással összefüggésben hiányossággként hivatkozott arra, hogy az nem tartalmazza az alperes perben tett, különböző összegek általa történt kifizetésére (elköltségére) vonatkozó előadásait, amelyek figyelmen kívül hagyása miatt juthatott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a felperes nem bizonyította a perben, hogy az alperes bármilyen összeget felvett volna a pénztárból.

[48] Ezzel összefüggésben utalt arra, hogy az alperes a per kezdetén előterjesztett ellenkérelmében maga is elismerte 22 804 145 forint készpénz felvételét, és ezen összeg tekintetében arra hivatkozással kérte a kereset elutasítását, hogy azt teljes egészében a felperes javára, a vele szemben fennálló tartozások kiegyenlítésére fordította.

[49] E nyilatkozatra tekintettel pedig az alperesnek legalább az általa elismerten felvett 22 804 145 forintnak a társaság érdekében történt felhasználását bizonyítania kellett volna, ami nem történt meg.

[50] A felperes állítása szerint az elsőfokú bíróság azt helyesen állapította meg az ítéletében, hogy az alperes az BANK1-nél vezetett deviza számláról összesen 5760 eurót, a forint számláról 12 060 000 forintot, a BANK2-nél vezetett számláról pedig 17 800 000 forintot vett fel.

[51] Nem értett egyet azonban a felperes az elsőfokú bíróságnak azzal a megállapításával, amely szerint a BANK2-nél vezetett bankszámláról bankkártyával felvett 5 440 000 forint tekintetében nem állapítható meg, hogy azt ki vette fel.

[52] Ezzel kapcsolatosan előadta, hogy az alperes a per során elismerte, hogy nála volt a K.G. nevére szóló bankkártya és azt állította, hogy azt utóbb adta át K.G.-nak. Az alperes ennek az állításának az igazolására csatolta az iratokhoz azt a fotót, amelyről az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az nem alkalmas annak bizonyítására, hogy a bankkártyát K.G. birtokolta és használta a kérdéses időszakban.

[53] Etekintetben tehát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás egyrészt iratellenes, mivel az alperes a hivatkozott fotóval nem az BANK1-nél vezetett bankszámlához tartozó és a saját nevére kiállított bankkártya átadását kívánta bizonyítani. Másrészt az elsőfokú bíróságnak az 5 440 000 forint felvételével kapcsolatos döntése ténybelileg is téves, hiszen abból a körülményből, hogy az alperes nem tudta bizonyítani a K.G. nevére szóló – eredetileg az ő birtokában lévő – bankkártyának a K.G. részére történő átadását, az következik, hogy a kérdéses 5 440 000 forintot is az alperes vette fel, így azzal elszámolni köteles.

[54] „A számvitelről” szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Számv.tv.) 12. §-ának (1)-(2) bekezdéseibe, a 165. §-ának (1), (2) és (3) bekezdéseibe, a 166. §-ának (1)-(3) bekezdéseibe, a 167. §-ának (1), (3) bekezdésébe, és a 168. §-ának (1)-(3) bekezdéseibe

foglalt rendelkezésekre, valamint a megismételt eljárásban ismételten tanúként kihallgatott KÖNYVELŐ könyvelő tanúvallomására hivatkozással állította, hogy a pénztári befizetésekről kiállított bizonylatok sem alakilag, sem tartalmilag nem tekinthetők hitelesnek, ennek következtében pedig ezen bizonylatok alapján az sem tekinthető bizonyítottnak, hogy az alperes a bankszámlákról általa felvett összegeket valóban „befizetette” a felperes pénztárába, ezáltal az elszámolási kötelezettségének eleget tett.

[55] Mindezekre tekintettel pedig a felperes állította, hogy az alperes kártérítési felelőssége a Ptk. 3:24. §-ának (1) bekezdése alapján az általa a bankszámlákról igazoltan felvett teljes összeg tekintetében megállapítható.

[56] Arra az esetre, ha az ítéltábla ezt a jogi érvelését nem fogadná el, fenntartotta azt az állítását, hogy az alperes felelőssége legalább a pénztárból általa elismerten felvett 22 804 145 forint erejéig megállapítható.

[57] Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, a felperes teljes keresetének az elutasítását és a felperesnek „a legmagasabb kereseti kérelem alapján számított” perköltségének a megfizetésére kötelezését kérte.

[58] Előadta, hogy a felperes az eredeti keresetében 47 207 972 forintnak a jogcím nélküli kifizetését róta a terhére, amely összeget a felperes az ő védekezésére tekintettel csökkentett le 22 045 747 forintra. A perben beszerzett szakértői vélemény alapján a felperes a keresetét ismét módosította és azt végül 24 282 716 forint vonatkozásában tartotta fenn. A perköltség viseléséről azonban az elsőfokú bíróságnak nem ezen összeg, hanem a legmagasabb kereseti kérelem alapulvételével kellett volna döntenie, amelyre tekintettel az elsőfokú bíróságnak a perköltség viselésére vonatkozó döntése helytelen.

[59] Sérelmezte az alperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását is, miszerint az BANK1-nél vezetett forint számláról ő vett fel a nevére kiállított bankkártyával 6 760 000 forintot 2016. január 12-e és május 26-a között.

[60] Álláspontja szerint ugyanis amennyiben helyes is az a megállapítás, hogy az általa csatolt fényképfelvétel kétséget kizáróan nem bizonyította, hogy az azon látható bankkártyát K.G. használta, a fotó alapján az egyértelműen kizárható, hogy a bankkártyát ő használta volna, mivel a perben nem nyert bizonyítást, hogy „a gépjárművet nem a felperes használta”.

[61] Álláspontja szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok helytelen értékelése alapján állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy a bankszámlákról felvett, de a pénztárba be nem fizetett 190 000 forint tekintetében bizonyította volna a felperes érdekében történt felhasználást.

[62] Ezzel összefüggésben utalt arra, hogy a felperes érdekében való felhasználást a kifizetés alapozza meg, nem pedig az azok alapján kiállított számla, tehát az teljességgel irreleváns, hogy a kifizetések alapján került-e számla utóbb kiállításra a számla szállítója által.

[63] A felperes az alperes fellebbezésével összefüggésben előterjesztett fellebbezési ellenkérelmében előadta, hogy az BANK1-nél vezetett bankszámlához tartozó bankkártya az alperes nevére szólt, és azt kizárólag ő használta, amit a perben el is ismert.

[64] A BANK2-nél vezetett bankszámlához tartozó bankkártya volt K.G. nevére kiállítva, amely bankkártyát ugyancsak az alperes használta. Ezen bankkártyával kapcsolatosan kívánta fényképpel bizonyítani az alperes azt, hogy a bankkártyát 2016 elején átadta K.G.nak. A perben ugyanakkor bizonyítást nyert, hogy ezen kártya használatával az alperes 2016 első félévében folyamatosan számlákat fizetett ki és ezen bankkártyával történtek pénzfelvételek is, mégpedig K.G. külföldi tartózkodása alatt.

[65] Előadta továbbá, hogy az eredeti kereseti kérelme 21 984 452 forint és járulékai megfizetésére irányult, amely a per során 24 282 716 forintra felemelésre került. 47 207 972 forint megfizetése iránt azonban soha nem terjesztett elő keresetet a per során.

[66] Az alperes a felperes fellebbezésével összefüggésben előterjesztett fellebbezési ellenkérelmében előadta, hogy a perben egyáltalán nem nyert bizonyítást, hogy ő a BANK2-nél vezetett bankszámlához tartozó bankkártyával folyamatosan kifizetéseket végzett volna.

[67] Hivatkozott arra is, hogy a BANK2-nél vezetett bankszámlához tartozó bankkártyával történt pénzfelvételeket és a felvett összegek magáncélra történő felhasználását soha nem ismerte el, ennek ellenkezőjét pedig a felperes nem tudta bizonyítani.

[68] Vitatta a felperesnek a számviteli bizonylatok hiteltelenségével kapcsolatos előadását.

[69] Az ítéltáblának az 1952. évi Pp. 256/A. §-a (3) bekezdése szerint felhívására a felek egyike sem kérte az ügyben tárgyalás tartását, ezért az ítéltábla az 1952. évi Pp. 256/A. §-ának (4) bekezdése alapján a fellebbezéseket tárgyalás tartása nélkül bírálta el.

[70] A felperes fellebbezése részben alapos, az alperes fellebbezése pedig megalapozatlan.

[71] A másodfokú eljárásban az ítéltábla mindenekelőtt az alperesnek a felperes meg nem engedett keresetváltoztatásával kapcsolatos hivatkozását vizsgálta, annak eredményeként pedig azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság az alperesnek a keresetváltoztatás elutasítására irányuló kérelmét érdemben helyesen bírálta el, a döntés indokaival azonban az ítéltábla nem értett egyet.

[72] Az ítéltábla megállapítása szerint ugyanis az adott esetben a felperes keresetváltoztatását nem az 1952. évi Pp. 146/A. §-ának (3) bekezdésébe, hanem a 146/A. §-ának (4) bekezdésébe foglalt rendelkezés alapján kellett jogszerűen előterjesztett keresetváltoztatásnak tekinteni.

[73] Az 1952. évi Pp. 146/A. §-ának (3) bekezdése szerinti – az alperes beleegyezésével történő – keresetváltoztatás megállapítására ugyanis csak az alperes kifejezett beleegyező nyilatkozata alapján van lehetőség. Emiatt az a tény, hogy az adott esetben az alperes korábban nem sérelmezte a kereset változtatását, nem adhatott alapot az 1952. évi Pp. 146/A. §-a (3) bekezdésének alkalmazására.

[74] Az 1952. évi Pp. 146/A. §-ának (4) bekezdése szerint azonban a felperes legkésőbb az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig akkor is megváltoztathatja a keresetét, ha olyan tényre, bizonyítékra, olyan jogerős bírói vagy más hatósági határozatra hivatkozik, amely önhibáján kívül az első tárgyalást követően jutott a tudomására és ezt igazolja.

[75] Az adott esetben pedig a felperes a .../3. számú beadványban előterjesztett keresetváltoztatását a SZAKÉRTŐ igazságügyi szakértő részéről 57. sorszámon előterjesztett szakvéleményből megismert – az alperes tagi hiteleinek változására vonatkozó – új tényekre, illetve adatokra alapította, ezért azt az 1952. évi Pp. 146/A. §-ának (4) bekezdése alapján kellett jogszerűen előterjesztett keresetváltoztatásnak tekinteni.

[76] Az ítéltábla hatályon kívül helyező végzésében kifejtettek alapján a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak már csak a Ptk. 3:24. §-ának (1) bekezdésére alapított keresetet kellett elbírálnia, amelynek során azt kellett tisztáznia, hogy az alperes bizonyítottan

mennyi pénzt vett fel a felperes bankszámláiról, abból mennyit „fizetett be” a pénztárba, onnan mennyit vett fel és a felvett pénzt mire fordította.

[77] A bankszámlákról felvett (átutalt) összegek tekintetében vita a felek között a K.G. nevére szóló bankkártyával a ZRT2nél vezetett bankszámláról felvett 5 440 000 forint, illetve az alperes nevére szóló bankkártyával az BANK1-nél vezetett bankszámláról felvett 6 760 000 forint tekintetében volt.

[78] E tételek közül az elsőfokú bíróság az BANK1-nél vezetett számláról történt alperesi pénzfelvételt bizonyítottanak fogadta el, amivel az ítéltábla is egyetértett, az érdemben helyes döntés indokolása azonban az ítéltábla megállapítása szerint pontosításra szorul.

[79] Azt ugyanis, hogy az alperes volt az, aki a nevére szóló bankkártyával 6 760 000 forintot felvett a felperes BANK1-nél vezetett bankszámlájáról nem amiatt kellett bizonyítottanak elfogadni, mert az alperes által hivatkozott (az iratok között egyébként nem fellelhető) fényképfelvétel nem volt alkalmas annak bizonyítására, hogy a kérdéses bankkártyát K.G. használta, illetve, hogy azzal K.G. külföldi tartózkodása alatt (is) vettek fel készpénzt ORSZÁG1on.

[80] Ezeknek a hivatkozásoknak ugyanis a K.G. nevére szóló bankkártyával végrehajtott – szintén vitás – pénzfelvételek megítélése tekintetében volt jelentősége, amelyekre maguk a felek is a K.G. nevére szóló bankkártyával megvalósított pénzfelvételekkel kapcsolatban hivatkoztak.

[81] Emiatt a felperesnek azt az állítását, hogy az alperes volt az, aki a nevére szóló bankkártyával 6 760 000 forintot vett fel a felperes BANK1-nél vezetett bankszámlájáról azért kellett bizonyítottanak elfogadni, mert az alperes a személyes meghallgatása során elismerte, hogy a bankkártya az ő birtokában volt (.../11. sorszámú jegyzőkönyv 5. oldala), amely elismerésre tekintettel a perben már őt terhelte annak bizonyítása, hogy az ezzel a bankkártyával végrehajtott pénzfelvételeket nem ő végezte. Ezt az állítását azonban az alperes a per során nem bizonyította.

[82] Az ítéltábla megállapítása szerint a K.G. nevére szóló bankkártyával végrehajtott pénzfelvételek tekintetében az elsőfokú bíróság a perben rendelkezésre állt bizonyítékok nem megfelelő értékelése alapján, helytelenül állapította meg, hogy ezeket a pénzfelvételeket nem lehetett az alperes részéről végrehajtott pénzfelvételeknek elfogadni.

[83] Ezzel összefüggésben helytállóan hivatkozott a felperes a fellebbezésében arra, hogy az alperes a személyes meghallgatása során ennek a bankkártyának a birtokába kerülését is elismerte és azt állította, hogy a bankkártyát 2016. február 19-én adta át K.G.nak (.../11. számú jegyzőkönyv 5. oldala).

[84] Ennek megtörténtét pedig azzal (az iratok között nem fellelhető) fényképfelvétellel kívánta bizonyítani, amelyből az elsőfokú bíróság is azt állapította meg, hogy nem volt alkalmas a bankkártya K.G. általi használatának bizonyítására. Egyéb, a bankkártya átadását igazoló bizonyítékot pedig az alperes az eljárás során meg sem jelölt.

[85] Mindemellett a felperes a perben okiratokkal igazolta, hogy a K.G. nevére kiállított bankkártyát K.G. külföldi tartózkodása idején ORSZÁG1on használták, ami szintén a bankkártya alperes általi használatát támasztotta alá.

[86] Mindezekre tekintettel az ítéltábla megállapítása szerint a perben rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megalapozottan azt lehetett megállapítani, hogy a K.G. nevére szóló bankkártyával történt pénzfelvételeket is az alperes hajtotta végre.

[87] Erre tekintettel pedig a felperes még el nem bírált keresetét abból kiindulva kellett elbírálni, hogy az alperes a perrel érintett időszakban, bizonyítottan összesen 47 107 972 forintot vett fel, illetve utalt át a felperes különböző számláiról. (A BANK2-nél vezetett

számláról 17 800 000 forintot vett fel bankfiókban, 5 440 000 forintot pedig bankkártyával; az BANK1-nél vezetett forint számláról 5 300 000 forintot vett fel bankfiókban, 6 760 000 forintot pedig bankkártyával; az BANK1-nél vezetett deviza számláról átutalt 1 807 972 forintnak megfelelő értékű eurót; az BANK3-nél vezetett számláról pedig átutalt a saját számlájára 10 000 000 forintot.)

[88] Ebből az összegből az BANK3-nél vezetett számláról átutalt 10 000 000 forintot az alperes – a felperes által is elismerten – visszautalta a felperesnek, így ezt az összeget az elszámolás során figyelmen kívül kellett hagyni.

[89] Az elszámolás során figyelembe vehető 37 107 972 forintból – a perben beszerzett szakértői véleményből és a felek nyilatkozataiból megállapíthatóan – 34 910 000 forint került bevételezésre a felperes pénztárába.

[90] Nem került bevételezésre a K.G. nevére szóló bankkártyával felvett 5 440 000 forintból 200 000 forint, az BANK1-nél vezetett forint számláról felvett, összesen 12 060 000 forintból 190 000 forint, valamint a deviza számláról átutalt 1 807 972 forint (összesen: 2 197 972 forint).

[91] Ebből az összegből a felperes a deviza számláról átutalt 1 807 972 forintot az alperes 4 000 000 forint összegű tagi hitelének törlesztéseként ismerte el, amelyre tekintettel ezt a tételt az alperes részéről elszámoltnak kellett tekinteni.

[92] Ebből következően az elszámolásban az alperes részéről a bankszámlákról felvett (átutalt), de a pénztárba be nem fizetett tételként 390 000 forintot kellett figyelembe venni.

[93] A pénztárba bevételezett 34 910 000 forintból a felperes könyvelésében – a szakvélemény szerint – összesen 27 030 000 forint (19 210 000 forint + 7 820 000 forint) lett az alperes készpénzfelvételeként lekönyvelve, ezért ez az az összeg, amellyel az alperes mint a pénztárból általa felvett készpénzzel köteles a felperes felé elszámolni.

[94] Téves az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy mivel a bevételi és kiadási pénztárbizonylatokon nem került feltüntetésre a befizető, illetve a pénzfelvevő neve és a bizonylatokat senki nem írta alá, nem lehet megállapítani, hogy az alperes a pénztárból ténylegesen mennyi pénzt vett fel, ezáltal ezen a címen milyen összeg tekintetében terheli elszámolási kötelezettség.

[95] Annak ellenére ugyanis, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított pénzkezelési hiányosságok a felperesnél – a szakvélemény alapján – nem vitásan fennálltak, az alperes elszámolási kötelezettsége a terhére lekönyvelt pénztári kifizetések tekintetében megállapítható volt, figyelemmel arra, hogy a per kezdeti szakaszában az alperes – azon túl, hogy vitatta a K.G. nevére szóló bankkártyával történt pénzfelvételek terhére történő elszámolását – 17 834 145 forintnak a felperes különböző tartozásaira történt elköltését állította, ami egyben annak elismerését (is) jelentette, hogy ez az összeg a rendelkezésére állt (2017. február 7-én keltezett alperesi ellenkérelem).

[96] Az alperes a per kezdeti szakaszában azt sem vitatta, hogy a BANK2-nél vezetett bankszámláról bankfiókban felvett 17 800 000 forint, valamint az BANK1-nél vezetett forint számláról felvett összesen 12 060 000 forint az ő rendelkezésére állt és a védekezése azon az állításon alapult, hogy ezeket az összegeket a felperes tartozásainak kiegyenlítésére, tehát jogszerűen használta fel.

[97] Ezen alperesi nyilatkozatokra tekintettel pedig helytálló a felperesnek az a fellebbezési érvelése, hogy az alperes elszámolási kötelezettsége a terhére a könyvelésben kimutatott készpénzfelvételek tekintetében a szakértő által feltárt pénzkezelési hiányosságok ellenére is megállapítható volt.

[98] A felperes könyvelésében az alperes részére történt pénztári kifizetesként – a korábban részletezettek szerint – 27 030 000 forint lett kimutatva.

[99] Ebből az összegből a felperes a következő tételeket fogadta el jogszerűen felhasznált összegnek:

– nem magánjellegű pénztári kiadások	10 486 186 forint,
– munkabér + végkielégítés	235 144 forint,
– ki nem fizetett munkabér 05-09 hónapokra	440 895 forint,
 – tagi hitel visszafizetés	 4 000 000 forint,

összesen 15 162 225 forint.

[100] Tekintettel azonban arra, hogy az BANK1-nél vezetett deviza számláról átutalt 1 807 972 forintot az ítéltábla – a korábban kifejtettek szerint – a 4 000 000 forint összegű tagi hitel törlesztéseként már figyelembe vette, a felperes által elfogadott – és az elszámolásban még figyelembe nem vett – tételek összege: 13 354 253 forint.

[101] Ezt levonásba helyezve az alperes terhére a könyvelésben elszámolt készpénzfelvételek (27 030 000 forint) összegéből, továbbá megnövelve az alperes által a bankszámlákról bizonyítottan felvett, de a pénztárba be nem vételezett összegekkel (200 000 forint + 190 000 forint), megállapítható, hogy az alperes összesen 14 065 747 forintnak a felperes érdekében (a felperes tartozásaira) történő felhasználását volt köteles bizonyítani a perben.

[102] A megismételt eljárásban az alperes egyrészt vitatta, hogy a K.G. nevére kiállított kártyával, illetve a saját nevére szóló bankkártyával ő vett fel a felperes bankszámláiról összesen 12 200 000 forintot (5 440 000 forint + 6 760 000 forint). Az alperesnek ezt az állítását azonban az ítéltábla – a korábban már kifejtett indokok miatt alaptalannak találta.

[103] Másrészt az alperes állította, hogy az általa kezelt összegekből 8 960 200 forintot TANÚ3nak, 829 300 forintot pedig TANÚ2nak jogszerűen fizetett ki a köztük és a felperes között fennálló szerződések alapján.

[104] Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint az alperes az e kifizetésekkel kapcsolatos állítását a perben nem tudta bizonyítani és az elsőfokú bíróságnak ezzel a megállapításával az ítéltábla is egyetértett. TANÚ2 és TANÚ3 a tanúkenti kihallgatásuk során tagadták, hogy részükre az alperes bármilyen kifizetést teljesített és a kifizetések tényleges megtörténtét az alperes részéről az iratokhoz csatolt okirati bizonyítékok (e-mailek, szállítólevelek) alapján sem lehetett kétséget kizáróan megállapítani.

[105] Az eljárás során kihallgatott TANÚ1 ugyan állította, hogy TANÚ3 alvállalkozója volt a felperesnek és részére havonta 1 000 000 és 1 800 000 forint közötti összegek kerültek kifizetésre, azonban a kifizető személyére és annak pontos körülményeire nem nyilatkozott. Mindemellett a tanút érdektelennek sem lehetett a perben tekinteni, figyelemmel arra, hogy a kihallgatása elején maga adta elő, hogy az ő feljelentése alapján büntetőeljárás indult K.G. ellen, amely eljárás a tanúkenti kihallgatásakor még folyamatban volt.

[106] Az alperes tehát az előzőekben részletezett elszámolás alapján megállapított 14 065 747 forintnak a felperes érdekében történt – jogszerű – felhasználását a perben nem bizonyította. Ezért ez az az összeg, amelynek megfizetését a felperes a Ptk. 3:21. §-a és a 6:48. §-ának (1) bekezdése alapján alappal igényelhetette az alperestől.

[107] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az 1952. évi Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján részben, akként változtatta meg, hogy az alperes marasztalásának tőke összegét 14 065 747 forintra felemelte azzal, hogy az ezen összeg után fizetendő

késedelmi kamat mértéke a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű.

[108] (Az elsőfokú ítélet indokolásából megállapíthatóan az elsőfokú bíróság a keresetben foglaltakkal egyezően a Ptk. 6:48. §-ának (1) bekezdésében meghatározott mértékű késedelmi kamat fizetésére kötelezte az alperest, azonban az ítélete rendelkező részében a késedelmi kamat mértékét elmulasztotta feltüntetni, ezért az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének ezt a hiányosságát a jelen határozatában foglaltak szerint pótolta.)

[109] Mivel az ítéltábla döntése alapján megváltozott a peres feleknek az elsőfokú bíróság által megállapított pernyertességi-pervesztességi aránya, az ítéltábla megváltoztatta az elsőfokú ítéletnek a perköltség viselésére vonatkozó rendelkezéseit is.

[110] Ennek során mindenekelőtt megállapította, hogy a felperes a legmagasabb összegű kereseti kérelméhez (24 282 716 forint) viszonyítottnan 58%-ban lett pernyertes.

[111] Ezzel összefüggésben az ítéltábla kiemeli, hogy iratellenes az alperesnek az a fellebbezési állítása, miszerint a felperes a legmagasabb összegű kereseti kérelme 47 207 972 forint megfizetésére irányult. Ez az utóbbi összeg ugyanis a felperes által készített elszámolásnak csupán egy tétele volt, az elszámolás eredményeként előterjesztett legmagasabb összegű kereseti kérelem azonban „csupán” 24 282 716 forint megfizetésére irányult.

[112] Ez pedig egyrészt azt jelenti, hogy a felperes illetékfeljegyzési joga folytán feljegyzett kereseti és a korábbi másodfokú eljárással felmerült fellebbezési eljárási illetéket a peres felek 42-58%-os arányban kötelesek viselni. (Az 1 456 700 forint összegű kereseti illetékből a felperes 611 810 forintot, az alperes 844 890 forintot, az 1 942 620 forint fellebbezési illetékből pedig a felperes 815 900 forintot, az alperes pedig 1 126 720 forintot köteles viselni.)

[113] Másrészt a nagyobb arányban pervesztes alperes az 1952. évi Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján köteles megtéríteni a felperesnek a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából származó, „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. §-a (2) bekezdésének *b*) pontja és a 4/A. §-a alapján meghatározott mértékű (1 179 200 forint) ügyvédi munkadíjnak a felperes tiszta pernyertessége (58%-42%) után számított részét (188 700 forint), amelyet csökkenteni kellett az alperes által előlegezett 300 000 forint szakértői költség 42%-át kitevő összeggel (126 000 forint), amelynek következtében az alperes által a felperesnek fizetendő elsőfokú perköltség összege 62 700 forint.

[114] A jelen másodfokú eljárás „Az illetékekről” szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 51. §-ának (1) bekezdése alapján a felperes számára illetékmentes volt, az eredménytelen fellebbezést előterjesztő alperes pedig az általa megfizetett 15 200 forint fellebbezési eljárási illetéket az 1952. évi Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján maga köteles viselni.

[115] A jelen másodfokú eljárásban nagyobb arányban pervesztes alperes az 1952. évi Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján köteles továbbá megtéríteni a felperesnek a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából származó, az Ükr. 3. §-ának (1) bekezdése, (2) bekezdésének *b*) pontja és (5) bekezdése és a 4/A. §-a alapján számított ügyvédi munkadíjnak (589 600 forint) a felperes tiszta pernyertessége (58%-42%) alapján számított részét (94 340 forint).

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos s.k. előadó bíró,
Szilágyiné dr. Karsai Andrea s.k. bíró